

Das Latweefchu lauschu draugs.

1832. 4. Novbr.

45ta lappa.

Schahs lappinas arri us jaunu gaddu tohp fohlitas.

Wissirmak mehs no sirds sakkam pateizibu teem zeenigeem mahzitajeem, kas mums pee schahm lappinam lihds schim tif mihligi irr peepalihdsejuschi, woi daschus no saweem raksteem mums subtidami, woi gahdadami, ka lappinas ifneddel teem laudim nahje rohka, kas tahs us wissu gaddu bija pastellejuschi. Zurflacht mehs winnus brahligi luhdsam, lai jel arri us preekschu sawu mihlestibu mums ne atrauj, bet ar sawu padohmu un saweem raksteem palihds, ka mehs schahs lappinas jo deenas jo wairak teem mihleem Latweescheem par preeku un mahzibu warram fataisicht, un lai mums wehl preeksch jauna gadda sinnu subta, zik laudis winnu walstis to weenu rubli ne taupihis, gribbedami nahkamâ gaddâ ifneddel sawu lappinu dabbuht.

Saweem mihleem lassitajeem mehs fohlam, arri jaunâ gaddâ, ja Deews mums dschwibu un wesselibu usturrehs, neapnikfuschi pehz tahdahm sinnam mefleht, kas winneem woi par preeku woi par mahzibu warrehs buht. To pastes-wihra bildi tē augscham, kas dascheem zilwekeem naw par patikschanu, mehs us jaunu gaddu pamettisim un gahdasim pahre smukkaku bildi. Arri ar smalakeem bohstabeem mehs wisszaur liskim drikkelt, ka us to papihru wehl tif dauds ruhmes dabbusim, fur arri kahdas derrigas fluddinaschanas warram eelikt.

Ikfats zilweks, kam nu patihk, schahs lappinas, ko sauz to Latweefchu lauschu draugu, arri us jaunu gaddu dabbuht, lai zik drihs warredams sawam zeenigam mahzitajam to rubli atness un winnu luhds, lai wehl preeksch jauna gadda us Rihgu dohd sinnu tam wezzakam mahzitajam pee Jahna basnizas Trey.

S i n n a.

• No Dppekalna draudses. Latweefchu draugs pirmak juns irr aisnessis to sinnu pahre to, kahda preeziga deena Dppekalna draudsei bij gaidama un ko ta bij apnehmusees, us scho deenu pee sawas basnizas darriht. Za deena, ko mehs gaidi-

jam, jaw irr pahrgahjusi; tas darbs pee muhsu draudses irr beigts un kas sinn', dasch nu arr labpraht gribbehs dsirdeht, fà tas darbs irr isdeweess un fà to deenu swehtija. Peekta padefnita swehtdeena pehz waffaras swehtku atswehtes (18tais September) mums bij ta preeziga deena, kurrà muhsu mihta basniza gattawa stahweja. Wissu waffaru mehss swehtdeenàs Jaun-Laizenes muishé kahdà ehkà pee Deewa kalposchanas bijam fanahkufchi. Gan labba ta weeta arr bija; bet takimehr prahts un dohnas mums arweenu stahweja us sawu wezzu eerastu weetu, un fattru reisi, kad muhsu basniza mums no sawa augsta kalna azzis spihdeja, tad arr' mums likkabs pahrléeku ilgi buht, ka mums no tabs bij jaatstahjabs. Un tomehr, teefcham! to darbu pee winnas ne kawaja; muhsu draudse ar ihstenu firds preeku to irr strahdajusi, tà fà tas azzim redsoht us preekschu gahje, un kas apstatta, fo tur wiffahdi meisteri irr eefahkufchi un nobeigufchi, tas gan drihs ne tizzehs, ka peeju mehneschu laikà ween, wiss tas irr padarrihts. Bet Deews irr palihdsejis, un neweens gan ne buhs, kam ne buhtu preeks to usstattiht; tà wiss tur labbi irr isdohmahths un padarrihts; tà prahtam un azzim patihk tas jaunais altaris ar sawu jaunu bildi un saweem leeleem stabbeem, ta jauna kanzele un wiss, kas tur eefschà irr redsams. Mehss ne scheslojam tohs peezfimts sudraba rubtus, kas irr isdohhti un lai arr mehss gan wehl 200 sudraba rubtus effam parradà, fo Jaun-Laizenes leelskungs mums irr aisdewis, taf mehss zerream tohs arr ar laiku aismakfahk. Bet tas arr irr teefa: gruhntumu muhsu draudse papilnam irr nessufi pee scha darba un bes apnikschanas. Jaun-Laizenes leelskungs to irr pahrluhkojis un par wiffahm leetahm, kas waijadseja, irr gahdajis, ne laiku ne sawu paschu naudn ne taupidams. Tapehz arr jo leelaks preeks mums bij dsirdeht, kad mahzitais muhsu draudsei fluddinaja, ka nu jaw wiss darbs pee basnizas gohdigi nobeigts; lai nu jaw wiffa draudse tur fanahkoht pee Deewa teifschanas un sawus pateizibas uppurus tam Kungam atnessoht par to scheslastibu, fo winsch tai pilnus fimts gaddus darrijis, tai ihpaschu mahzitaju dohdams.— Tai noliktà deenà tad arr fanahze Oppekalna draudse sawà Deewa nammà un muhsu behrni un behrnu behrni gan wehl peeminnehss scho deenu. Warren leels kauschu pulks bij fanahzis un gan wehl leelaks pulks buhtu bijis, ja tahda walloda ne buhtu bijusi isgahjusi, ka wehl ta basniza ne tikschohk gattawa un tadeht arr zittà deenà wehl tikschohk eefwehtita, un ja laiks festdeenà labbaks buhtu bijis. Bet paschà swehtdeenàs rihtà debbes nostaidrojehs, wehjsch stahjehs un pahr wissu deenu bij tahds rahms un jauks laiks, ka arri ahrypuss basnizas labbi warreja stahweht, kas ne sagahje eefschpuffé. Gan nu wiffi speesdamees speedehs eefschà; bet kaut gan nu tik dauds kauschu tur bij saspeesti, ka winnu gan lihds diwi tuhlfstoscheem warreja buht, tomehr tas muhsu draudsei bij par leelu gohdu, ka wiffi sweschi mahzitaji un tee zitti wahzeefchi apleezinaja, wiss tas kauschu pulks effoht stahwejis klausidamees ween un wiffur warrejis manniht, ka Deewa Gars effoht strahdajis pee tahm dwehselehnm. Bet klausait nu arr, fo tur darrija. — Sefchi sweschi mahzitaji pee mums bij atnahkufchi, gribbedami lihds ar mums preezatees un Deewu slaweht. Wahzeefchi ar Latweefscheem kohpà bij fanahkufchi un winnu arr bij leels pulks. Kad trefschu reisi swannija, tad abbi wehrminderu leelikungi waddija wissu draudsi pee

basnizas durwim un schahs atflehdse; tee mahzitaji jaw gaididami stahweja preeksch altara un kamehr wiffi atnahze, tad muhsu ehrgelis ar jaunu, stiprafu un skaisstaku fkanu atskanneja, ihsti labbi un gruntigi pahraifita no ta Jaun-Laizenes fainnee-ka Zahna Scillin, pascham un muhsu draudsei par gohdu. Kad nu kattres sawâ weeta bij stahjees woi sehdees, tad weens no teem mahzitajeem dseedaja no altara: Zeiz to Kungu, manna dwehsele, Allelujah! un no ehrgeles arbildeja muhsu draudses skohlas behrni: Un ne aismirsti, fo winsch tew labbi darrijis! un tublisch pehz winneem jauni fungi, kas bij atnahfuschji no Werro's pilesehtas, fur tee skohlâ mahzjahs, dseedaja wahzifski: Swehts, swehts, swehts irr tas Kungs muhsu Deews, un wiffa pasfaule irr pilna wiina gohdibas. Allukstnes prawasts nu zehlehs un pirmais ar sawu warrenu balsi Deewa wahrdsus likke atskanneht muhsu bajnizâ. Gan drihs nu jaw peezeffmits gaddus Latweefchi arweenu ar preeku klausahs, fur winsch Deewa wahrdsus fluddina; tâ tad arr muhsu draudse preeziga klausijahs, kad winsch to mohdinaja un pasklubbinaja us Deewa teifschanu un flawu par wiffahm tahm garigahm dahwanahm, fo ta fimts gaddus fanehmufi no augfchenes; kad winsch ar gohdu peeminneja tohs diwi mahzitajus, kas preeksch ta, kas taggad irr muhsu draudsei, scho irr gannijuschji; kad winsch to luhdse un pamahzija, sawu mahzitaju wahrdsus arweenu ar mihlestibu un ar paktausigu prahtu fanemt, un kad winsch beigdams eefwehtija to jaunu altari un to jaunu kanzeli. Kad tas bij padarrihts, tad grehku suhdsefchanas dseefmu dseedaja un nu Oppekalna mahzitais ar wiffeem saweem draudses wehrmindereem un zitteem gohdigeem wihreem, kas us to no kattrâ pagasta pa weenam bij islassiti, fanahze pee altara, taifidamees sawa Pestitaja nahwi pee sw. wakkarehdeena peeminneht un kâ no wiina krussta kohka spehku eedabbuht, ar jaunu gaddu fimteni arridsan ar jaunu mohdribu wiina draudsi gannihht un waldihht un zitteem par labbu preekschsihmi dschwohht. Us to wiinnus pasklubbinaja Gaujenes mahzitais ar spehzigeem un mihligeem wahrdeem, kas wiffeem pee firds gahje. Pehz schâ swehta darba un kad atkal weena dseefma bij nodseedata Oppekalna mahzitais sawai draudsei spreddiki fazzija. Zeescham! winnam bij preeks sawai draudsei pateikt un to teikt ta darba deht, fo ta bij nobeigufi. Winsch isstahstija tohs schehlastibas darbus, fo Deews pilnus fimts gaddus Oppekalna draudse wiffahm dwehselehm darrijis, tahm ihpaschu gannu dohdams; winsch peeminneja fewischki, kâ schinnis fimts gaddus muhsu starpâ ta tizziba effohht skaidrojusees, ta mihlestiba effohht wairojusees un tahs behdas effohht atweeglinatas; un pehz winsch no ta Kunga pufses wiffu sawu draudsi par to swehtija, fo ta no mihlestibas darrijufi pee sawa Deewa namma un to luhdse, tahdu mihlestibu us preekschu arr wehl firdi glabbahht un wiffâ dschwofchanâ parahdihht. Pateizis wiffeem, kas pee schâ darba woi ar mihlestibas dahwanahm, woi ar sawu rohku, woi ar labbu padohmu bij palihdsejuschji, pateizis arridsan fewischki teem wehrminderu leekeemkungam un Jaun-Rohses leelamkungam, kas, kaut gan pawahisch, tomehr mums wiffeem par preeku no Sigguldes, fur winsch dschwô, paschâ swehtdeenas rihtâ bij atbrauzis un kas pirmais bij eefahzis, naudü salassihht un pehz arr bij palihdsejis, fur ween warredams; mahzitais beidse luhgdams par Reiseri, par waldineekeem un par wiffu sawu draudsi. Schi tad

dseedaja to dseefminu: Lai Deewu wiffi lihds, — un pehz beigtas dseefminas mahzitais atkal wahziffi us teem Wahzeescheem, kas ap altari sehdeja, runnaja, un tad muhsu draudses skohlas behrni kohpâ ar teem jauneem kungeem no Werro's pilssehtas slawas dseefnu dseedaja. Jaun-Laizenes aumeistera kungs, kas bes apnikschanas muhsu daudses behrnus skohlas-mahjâ mahza ar tschetrahm balsim dseedacht, tas scho dseefnu, ko tee dseedaja, pats bij isdohmajis un ismahzjis un mums gan irr winnam ja-pateiz, ka wiansch tâ muhsu preeku arr wairoja. Pehz tam behrnus kristija, papreekschu pascha Jaun-Laizenes leelakunga dehtinu, ko Jaun-Rohses leelskungs turreja pee kristischanas, un lai Deews dohd, ka tas behrninsch no tehwa un kristehwa mahzajs, Latweeschus un Deewa nammu mihleht, peeminnedams wiffu muhschu to swehtu deenu, kurrâ wiansch Latweeschu draudses preekschâ irr kristihis. Gulbenes mahzitais atkal zittus Latweeschu behrnus kristija, wiffai draudsei pee ta arr zittus pamahzischanas wahrdus fluddinadams, kas wisseem gauschi patikke un firdi kustinaja. Wiansch arr wehl weenu pahri laulija un nu wifs bij beigts. Oppelna mahzitais noswehtija sawu draudsi un no ehrgesles tee jauni kungi dseedaja wahziffi: Muhsu Zehws debbesis, un pehz tam wiffi steidsehs us mahju. Tee Wahzeeschi wehl sanahje Jaun-Laizenes muischê, kur leelskungs teem maltiti bij lizzis fataisih. — Tâ mums ta deena pahrgahje! Preeziga ta bija un mehs zerrejam, ka baggata garriga swehtiba eelsch tahs no pascha Pestitaja us wiffu muhsu draudsi irr nonahkusi semmê. Bet ak! behdas fanehme mahjâs. Tee leeli falni, kas tai zettordeenas nakri preeksch muhsu preeka deenas bij bijuschi, tee mums wiffu waffaras labbibu irr atnehmuschi. Tee rudsi pee mums arr jaw bij sibki; maifes tadeht irr mas, tâ kâ ta jaw taggad zitteem sah! peetruhkt; un kur mehs meeschu un aufas sehflu dabbusim, to pawissam ne sinnam. Bet tas Deews, kas muhsu draudsi simts gaddus ar tik baggatahm garrigahm dahwanahm irr swehtijis, tas gan arr pahw mums schogadd apschelosees un palihdsibu mums sagahdahs. Us winnu mehs zerrejam; jo bes winna mums jaisnihst! —

D.—

Dseefmina behdu laikâ.

1. Kur meer' un preeku atrohnam, Kad firds ar behdahm kaujahs? — Kad tewi, Deews! mehs mihfojam, Tad meers mums ne atraujahs, Jo gruhâ behdu stundinâ Tu pats mums nahzi palihgâ.	2. Lai tad schi wahrgu-pasaulê Mehs behdu dauds arr' nessam, Lai usnahk dascha nelaimê; — Mehs tawi behrni effam: Zur gohdibâ mehs ee-eefim Un Jesu Kristu redsesim.

32tras mihklas usminna: Swarra kaufi.

Brihw drikkht. No juhrmassas-gubbernementu augstas waldischanas puffes:
 Dr. E. E. Napierky.